

Living apart together in één gebouw

Melanchthon geeft verbinding vorm

Hoe maak je een hoogwaardige verbinding tussen twee bestaande gebouwen? Een team vanuit de school werkte samen met de architect aan een nieuw gebouw dat onderwijskundige kwaliteit toevoegt, duurzaam is en er architectonisch mag zijn.

Tekst Sibö Arbeek Foto's OIII Architecten

"**V**ouwwanden is een gebrek aan kunnen kiezen", opent senior beleidsmedewerker Margriet Noordhuizen het gesprek. Zij werkt bij CVO, het bestuur voor christelijk voortgezet onderwijs te Rotterdam e.o. met zeven scholengemeenschappen met circa 45 gebouwen in portefeuille. Daarmee geeft ze aan dat een heldere focus leidend moet zijn in het ontwikkelen van een visie op een nieuw gebouw. Margriet heeft samen met facilitair manager Hans van der Meulen en Eric Paardekooper Overman van OIII architecten de nieuwbouw voor het Melanchthon locatie Schiebroek vormgegeven. Door de nieuwbouw zijn de oorspronkelijke gebouwen voor havo-vwo en de gymzalen verbonden en is een nieuw brugklasgebouw ontstaan. In feite een slimme vorm van 'living apart together', stelt

Hans van der Meulen, "want de onderbouw heeft een eigen ingang en de bovenbouw ook. Het uitgiftepunt van de catering fungeert als een scharnierpunt, waarbij de identiteit van beide groepen geborgd is, maar facilitair synergie ontstaat."

Vormgeving

Nadat verschillende ruimtelijke varianten zijn onderzocht, is de meest logische optie voor de nieuwbouw gekozen. Eric: "De oorspronkelijke tussenvleugel is gesloopt, waar de aula en de kleedkamers voor de gymzaal in zaten. Op deze plek is in een totaal afwijkende architectuur een verbinding gemaakt tussen de twee uit baksteen opgetrokken 'traditionele' scholen. Daardoor ontstaat een totaal nieuw beeld van de

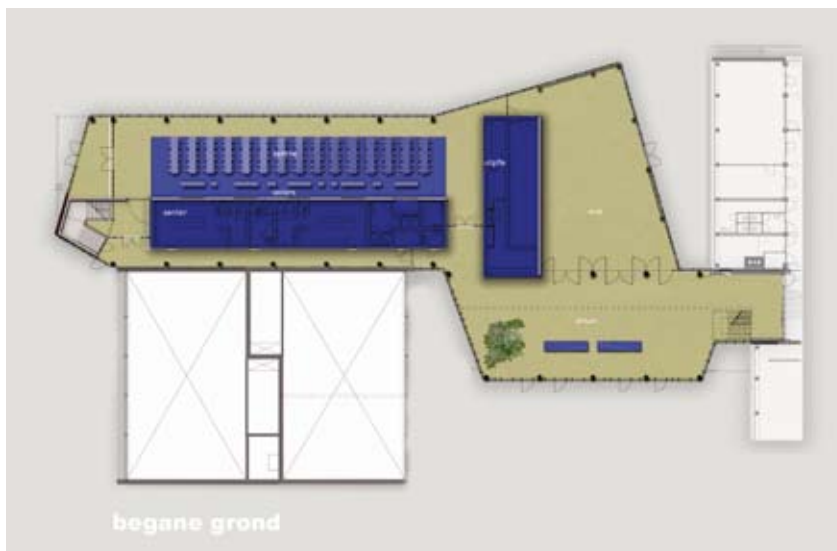
school, waarbij oud en nieuw elkaar versterken.” Het nieuwe atrium wordt als prachtig ervaren en dat komt zeker ook omdat de gevel totaal van glas is. Dat maakt dat er een fraaie relatie is tussen de binnen- en buitenruimte. Margriet Noordhuizen: De kwaliteit van ons gebouw is er enorm door toegenomen, maar het kost natuurlijk wel meer dan de normvergoeding. Het atrium is verbonden met de aula door middel van taatsdeuren, die kunnen worden geopend. Boven de aula hangt de balustrade met daarachter werkplekken voor leerlingen. De docenten zijn nadrukkelijk betrokken geweest in het meedenken over het onderwijsconcept. Zij gaven bijvoorbeeld aan dat zij toch de mogelijkheid wilden hebben om ruimten kleiner te maken. Daarom zijn op de eerste verdieping grote ruimten ontworpen, die met vouwwanden desgewenst kunnen worden gesloten of geopend. Eric: “De hele zone is vrij indeelbaar en het ruimtelijk effect wordt nog eens vergroot door het glasoppervlak in de lokalen deels tot de vloer te laten doorlopen.”

Architectuur of niet?

En waarom is dit project nu architectuur en niet alleen maar een functioneel gebouwdeel? Margriet: “Het spel met licht blijft je verrassen. Het gebouw doet iets met je stemming en je gevoel. De seizoenen hebben invloed op de beleving van de ruimte. Dat is architectonische kwaliteit.” Hans geeft aan dat het pak lekker zit en echt maatwerk is gebleken. Dat betekent dat er een unieke samenwerking is geweest tussen gebruikers, directie en de architect en dat het nieuwe gebouw een optelsom is van alle wensen. “Het gebouw heeft zich op een soepele manier tussen de twee oorspronkelijke gebouwen gevoegd; het meandert er als het ware tussendoor. Het is niet alleen functioneel goed, het valt als het ware logisch op z’n plek. Dat is ook architectuur. Ook de keuze van de afwerking is onderscheidend; de verticaliteit van de nieuwbouw met aluminium en glas contrasteert prachtig met het horizontaliteit van het baksteen in de oorspronkelijke bouwdelen. Daardoor wringt de nieuwbouw niet, maar verbindt het juist en dat is ook architectonische kwaliteit. Bijzonder is ook dat de buurt veel meer bij de school betrokken wordt. Door de glasgevel ontstaat transparantie en daardoor wordt de tuin veel meer bij de school en de buurt getrokken. Architectuur doet dus iets met de beleving van een gebouw.”

Duurzaamheid

Eric wijst op het duurzame karakter van het gebouw: “Ik vind een goed binnenklimaat belangrijk. Door de combinatie van een warmtepomp, natuurlijke ventilatie, eventuele koeling op termijn en vloerverwarming is het een duurzaam gebouw geworden. Hans van der Meulen geeft daarbij aan dat het bestuur wel uit eigen middelen heeft moeten investeren, omdat de normbesteding niet van duurzaamheid uitgaat.

Margriet is duidelijk: “uit onderzoek blijkt dat hoe lager de CO2-uitstoot is, hoe beter de leerprestatie. Dan heb je toch geen keuze?” Eric voegt eraan toe: “Duurzaamheid is meer dan alleen daglichtvoorzieningen. Als mensen van een gebouw gaan houden, is dat ook duurzaam. Margriet: “Er staat een hoofdconstructie waarmee je 40 jaar vooruit kunt en waar je onderwijsveranderingen in kunt faciliteren. De grote open ruimten zijn ook voor een wijk interessant. De uitsmijter bewaart Margriet voor het eind. Eric en Hans concluderen dat het ambitieniveau hoog lag en dat leidde tijdens het proces tot een gezonde spanning. Margriet daarover: “Het ergste dat je kan overkomen, is dat je aan het eind geld over houdt om daar dan nog iets leuks voor de inrichting mee te doen.” ◀

Melanchton (4.400 leerlingen, 450 medewerkers, 9 vestigingen, 1500 werkplekken) is een scholengemeenschap voor christelijk voortgezet onderwijs met negen vestigingen in Rotterdam en omstreken. Voor meer informatie kunt u bellen of mailen met Eric Paardekooper Overman: (020) 627 71 40 of paa@o-drie.nl.

Projectinformatie:

Project:

brugglasgebouw met aula en atrium

Architect:

OIII architecten (www.o-drie.nl).

Bruto vloeroppervlak:

3.100 m² (waarvoor 700 m² gesloopt)

Start ontwerp:

eind 2003

Oplevering:

2009

Bouwkosten:

€ 3.57 mio (exclusief btw)